No. 953 Zaterdag 5 April 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,-- pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 4 April.

BIJBELSTUDIE.

Men weet, dat in de rijen der Katholieke geleerden oneenigheid is ontstaan over de vraag: in hoever een meegaan met de resultaten der moderne bijbelcritiek te rijmen is met het geloof in den goddelijken oorsprong der H. Schriften en den juisten zin der Openbaring, daarin vervat.

Men weet ook, dat de Paus een commissie benoemd heeft, samengesteld uit geleerden van allerlei landaard, om de resultaten der moderne bijbelstudie aan een ernstig onderzoek te onderwerpen en alzoo den strijd tusschen de Katholieke geleerden te beslechten.

Een protestantsch orgaan „De Heraut" schrijft hierover: "Het gevaar dat in dezen strijd school voor de Kerk, heeft reeds lang de aandacht getrokken van den Paus. In de encycliek „Providentissimus Deus" liet hij zijn waarschuwende stem tegen de liberale richting hooren, en schreef in groote trekken de beginselen voor, die bij het onderzoek der Schrift voor de Roomsche geleerden behoorden te gelden.

Toch heeft de Paus uitnemend goed ingezien, dat men in dit ernstige geding niet volstaan kan met enkele groote beginselen uit te spreken; dat de Kerk een roeping heeft, om tegenover deze afbrekende en de Schrift vernietigende critiek, positief op te treden, en dat de juiste grenzen moeten worden getrokken, waardoor de ongeloovige van de geloovige wetenschap gescheiwordt.

De Paus heeft daarom een commissie benoemd van drie der kundigste kardinalen, aan welke als „consultores" zijn toegevoegd een schare van wetenschappelijke mannen, die de opdracht hebben, om te onderzoeken welke vrijheid aan de Roomsche uitleggers kan gegund worden met betrekking tot de quaesties der nieuwe kritiek, en met name, wat, als onvereenigbaar met het geloof, beslist moet verworpen worden, en, wat als disputabel aan de geleerden moet worden vrijgelaten.

Hoewel het werkplan der commissie streng geheim gehouden werd, schijnt toch uit de mededeeling in de Roomsche bladen te volgen, dat wellicht als vrucht van den arbeid dezer commissie, zal worden overgegaan tot een geheele herziening van de Vulgaat, de Septuaginta en den „Hebreeuwschen Bijbel." Met het laatste zal wel bedoeld zijn de ons overgeleverde tekst van het Oude Testament, die metterdaad hier en daar moeilijkheden oplevert, welke alleen door een voorzichtige tekstcritiek bevredigend kunnen worden opgelost."

Deze regelen laten aan duidelijkheid niets te wenschen over. Zij getuigen van onverholen waardeering. Deze getuigenis wordt nog versterkt door de woorden, die volgen:

„Ongetwijfeld ligt in dit optreden van den Paus een beschamend voorbeeld voor de Protestantsche Kerken. Terwijl onder deze niet één zich heeft opgemaakt, om beslist partij te kiezen tegen de nieuwere Bijbelcritiek en grenzen aan te geven, waarbinnen die critiek zich te bewegen heeft, neemt de Paus de meest zorgvuldige maatregelen, om tot een afdoende beslissing van dit zeer ernstige vraagstuk te geraken, en roept hij daartoe de knapste koppen uit de Roomsche geleerden saam.

De Kerk van Christus heeft de roeping, om waar het gaat om het Woord Gods, dat haar is toebetrouwd en waaruit de Kerk alle kennis der waarheid put, haar protest uit te spreken tegenover elke poging, om dat Woord van zijn vastigheid te berooven. Het is een zwakheid, een gemis aan geestelijke kracht, als de Kerk van Christus deze roeping verzaakt.

In dat opzicht hopen wij, dat het voorbeeld van den Paus ook de Protestantsche Kerken uit haar lethargischen slaap zal opwekken, en tot nieuwe krachtsontwikkeling in het belijden der waarheid prikkelen zal."

Niet alleen om de onbevangenheid, waarmede een maatregel des Pausen wordt gewaardeerd, verdienen deze woorden onze aandacht, maar nog meer en bovenal om de overtuiging die er klaar en onomwonden in wordt uitgesproken:

1°. dat de Kerk een roeping heeft om tegen de afbrekende en de H. Schrift vernietigende critiek ook positief op te treden;

2°. dat de juiste grenzen moeten getrokken worden, waardoor de geloovige van de ongeloovige wetenschap gescheiden wordt;

3°. dat de Bijbelcritiek zich binnen zekere grenzen te bewegen heeft.

Welke Katholiek zal deze stellingen niet gereedelijk onderschrijven en zal niet bovendien een gevoel van blijdschap ontwaren, als hij deze waarheden in een Protestantsch orgaan zoo beslist vindt uitgesproken?

Trouwens voor elk rechtgeaard geloovig gemoed springt de waarheid dezer stellingen aanstonds in het oog. De Kerk is de zuil en de grondvest der waarheid. Haar taak is het, de geopenbaarde waarheid te bewaren en ze onvervalscht aan de volkeren te verkondigen tot aan het einde der eeuwen toe. Hiervoor heeft zij den bijstand, door een goddelijke belofte gewaarborgd. Zoo dikwijls derhalve die haar toevertrouwde waarheid wordt weerproken, al geschiedt dit ook onder het motto van „wetenschap", is het haar roeping en haar plicht te protesteeren en te veroordeelen. Elke stelling immers, die met de goddelijke, geopenbaarde waarheid strijdt, is indirect een loochening dier Openbaring zelve. En op welken grond zou de Kerk zulk een loochening, zulk een roof van den haar toevertrouwden schat kunnen of mogen dulden? Wellicht uit eerbied voor de wetenschap? Maar een wetenschap, die de Openbaring weerspreekt, kan nooit ware wetenschap zijn. Wat krachtens de uitspraak der goddelijke Openbaring wit is, kan krachtens de wetenschap niet zwart zijn. De ware wetenschap is ten slotte niets anders dan het resultaat der natuurlijke Openbaring Gods. Die natuurlijke Openbaring kan met de bovennatuurlijke niet in strijd zijn, omdat God zich zelf niet kan weerspreken, en waarheid nooit tegenover waarheid kan komen te staan.

De Noord-Amerikaansche wereldhandel.

Terwijl Engeland dagelijks, ongerekend nog de offers aan menschenlevens, schatten gouds moet opbrengen tot het volhouden van een schandelijken verdelgingsoorlog; terwijl het aan alle zijden de volken zich met verachting en afschuw ziet afkeeren van al wat Engelsch heet en alzoo dagelijks zijn aanzien, zijn rijkdom en

Feuilleton.

HET EXULTET.

(Eene Paaschlegende)

II.

Het kerkelijk jaar voltooide zijnen loop. Zijn einde kwam, het werd Kerstmis, daarna Vasten, en Paschen stond weder voor de deur. Daar verscheen op zekeren dag ademloos een bode uit Rome in het klooster: de monnik, die de muziek machtig was, moest dadelijk met hem, in de hoofdstad komen, de Paus verlangde zulks.

Zwijgend blikte de abt den vermagerden en bleeken ordesbroeder aan, toen hij hem het bevel had medegedeeld. Den volgenden dag reeds was deze op weg en eenige dagen later in Rome. De Paus beval hem, om op Zaterdag in de Goede Week voor de eerste maal zelve de Paaschhymne te zingen. Zijne koorzangers en muziekkenners begrepen sommige plaatsen daaruit niet goed en niemand achtte zich bekwaam genoeg, haar te zingen.

Zwijgend boog de monnik voor het bevel van het heilig opperhoofd.

Paaschzaterdag-morgen was aangebroken. De oudste kardinaal verrichtte voor de deuren der groote basiliek de wijding van het vuur; zijne geestelijken stonden hem daarin ter zijde; de heilige Vader woonde de plechtigheid bij, met hem alle kardinalen, de geheele geestelijkheid van Rome en duizenden van godvruchtige geloovigen. De monnik bekleedde het ambt van diaken. Met heilige ontroering rustte het oog van den Paus en het volk op hem, die, met prachtige gewaden bekleed, zijn oogen niet opsloeg, als verslonden in de grootsche gebeden en ceremoniën der wijding. Toen deze was afgeloopen, trok men plechtig uit het voorportaal den tempel binnen. De geestelijken met de gewijde wierookkorrels op gouden schaal gingen, door reukvatdragers vergezeld, voorop; tusschen hen en den dienstdoenden kardinaal, den Paus en de andere kardinalen schreed de monnik met de in-drieën-gedeelde kaars. Toen zij over den drempel traden, boog hij zijne knie en zong met luider stemme: *„Lumen Cristi"* terwijl er een vlam aan de kaars werd ontstoken. Met dreunenden galm antwoordde het koor hem: *„Deo gratias!"* Zulks herhaalde zich in het midden der kerk en voor het hoogaltaar. Telkenmale stemde hij hooger aan, en in immer krachtiger bruisenden schal antwoordde het volk in gezang. Thans nam de Paus zijne plaats op den troon in, de kardinalen omgaven hem in een luisterrijken kring en de dienstdoende kardinaal besteeg het altaar.

Toen nam de monnik het boek met de nieuwe Paaschhymne, knielde voor den Paus en verzocht om den zegen. Ontroerd sprak deze, terwijl hij hem zegende: „De Heer zij in uw hart en op uwe lippen, opdat gij waardig en naar behooren Zijn heilig Paschen verkondiget in den naam des Vaders en des Zoon en des heiligen Geestes."

En nu stond de kloosterling op, trad naar de plaats van waar het evangelie wordt afgekondigd, hief zijn gelaat ten hemel, fluisterde zachtjes: „Uit gehoorzaamheid, o Heer, jegens U en ter Uwer eer!" en begon het Paaschgezang, dat hij in den hemel van de lippen des heiligen Joannes had opgevangen. Trilde aanvankelijk zijne stem ook even, weldra werd zij wonderbaar vast en duidelijk. Met de handen een weinig opgeheven, de oogen op zijn boek gevestigd, zijn aangezicht vol van de innigste aandacht en treffendste oplettendheid op elk woord, op elken toon van het hoogheilig gezang: zoo stond hij daar onbeweegelijk als in geestvervoering, terwijl het groote „Exultet", dat het aanbrekende Paaschfeest met bovenaardsche jubel en onuitsprekelijken triomf boodschapte, in heilige stroomen van melodieën, welke niet schenen te kunnen eindigen, van zijne lippen rolde.

Er werd geen ademhaling gehoord uit de menigte, welke beneden in het groote schip zich tot voor de treden van het koor verdrong en stand hield als een muur van brons. Eerbiedig stonden, van hunne tronen verheven, de Paus en de prinsen der Kerk met de geestelijken, gelijk vorsten, die de plechtige boodschap vernemen van de overwinning huns keizers; en gelijk een heraut, uit den hemel gedaald, stond daar de monnik in zijn ambt als diaken voor het altaar, de mare van Christus' zegepraal plechtstatig aan de wereld verkondigend.

Eindelijk was de laatste volzin van het groote lied ten einde. Als een loeiende zee klonk het „Amen", dat de duizenden en nog eens duizenden, door den Paus begonnen tot aan de kinderen toe, als slot van het „Exultet", weenende, elkander omhelzende, de handen tot God opheffend en door heilige blijdschap vervoerd vol geestdrift zongen en in eindeloozen jubel telkens en telkens opnieuw herhaalden. De diaken daarentegen schreed met neergeslagen oogen naar het altaar toe.

De twaalf groote profetieën werden gelezen; hierna trok men uit naar de doopkapel, het doopwater werd gewijd, de catechumenen (geloofsleerlingen) werden bij de vont gebracht,

macht ziet slinken, wordt het van uit Amerika met een gevaar bedreigd, dat niet licht te schatten is.

Wij bedoelen de toenemende overvleugeling van de Engelsche nijverheid door de Amerikaansche industrie, die zich in de laatste jaren ontwikkeld heeft.

Op het oogenblik ondervindt Engeland al op gevoelige wijze de nadeelen van die verpletterende concurrentie, zooals blijkt uit een rapport door den Franschen consul te Londen aan zijn regeering uitgebracht en meegedeeld door den *Univers*.

Wij achten het van belang uit dat merkwaardig stuk hier het een en ander te laten volgen, ook als een leerzame bijdrage tot het vraagstuk van bescherming en vrijen invoer.

Terwijl in Europa iedereen klaagt over crisissen en slechte zaken, heeft de industrieele en commercieele activiteit der Yankees sedert eenige jaren een verbazende vlucht genomen.

De oorlog met Spanje in 1898 heeft hun zoo weinig financieelen last veroorzaakt, dat zij de kosten daarvan gedekt hebben met hun gewone middelen, in plaats van zooals andere landen buitengewone belastingen te heffen of leeningen te sluiten op zijn Chineesch.

Hun uitvoer overtreft thans meer dan 3 milliard hun invoer, en die uitvoer, welke ongeveer zes milliard was in 1899, is in 1900 gestegen tot een cijfer van meer dan zeven milliard.

Zulk een sprong verbaasde zelfs Paul Leroy Beaulieu, die zooveel cijfers in zijn leven gezien had, maar verklaren moest, dat hij zulk een vooruitgang zelfs bij de Amerikanen nog nooit had opgemerkt.

De uitvoer is in de Vereenigde Staten een stortvloed geworden. Maar niet alleen neemt de uitvoer van artikelen grooter verhoudingen aan, er komt ook — en dat is het voornaamste punt — vervolmaking in de producten van uitvoer. Vroeger voerde Amerika voornamelijk uit katoen, graan, petroleum en verduurzaamd vleesch en groenten.

Ook dat was niet iedereen in Europa naar den zin, maar de eigenlijke industrieelen trokken het zich niet al te erg aan, terwijl de wevers er zich goed mee konden vereenigen, dat zij in overvloed de grondstof langs dezen weg konden ontvangen.

Maar tegenwoordig vergenoegt Amerika er zich niet meer mee alleen zijn katoen te oogsten; het spint en weeft het ook en brengt zelfs zijn katoentjes onder den naam van Manchestersch aan de markt te Manchester. Evenzoo wordt gehandeld met staal en ijzer.

Deze enorme productie is nu in de laatste jaren steeds meer over Engeland verspreid geworden. Als de dichters het geluk van den vrede tot voorwerp hunner zangen maken, hoort men hen traditioneel spreken over het omsmeden van zwaard en kuras in kouter en ploegschaar.

Welnu, hoewel in ploegen en vele andere zaken tegenwoordig het Amerikaansch staal wordt omgeschapen, verhindert dit niet dat er een inval in Europa door gevreesd wordt, die niet minder vreeze verwekt dan een oorlog. Dezelfde stalen brug welk een Engelsche maatschappij vervaardigt à 25 pond sterling per ton, te leveren in drie jaar, wordt door een Amerikaansche maatschappij gemaakt à 15 pond sterling, te leveren binnen één jaar, en........ de Engelsche regeering gunt de leverantie aan den Amerikaan.

In de kantoren te Londen gebruikt men bureau's, schrijfmachines, kopieerpersen, pennen en vloeipapier uit Amerika; in de fabrieken worden hoe langer zoo meer machines uit Amerika ingevoerd. Ascenseurs, benoodigdheden voor electriciteit en telephoon zijn Amerikaansche fabrikaten. Overal in Londen ziet men magazijnen openen, waar Amerikaansche schoenen verkocht worden.

Een ander Amerikaansch artikel dat opgang maakt zijn blousses voor de dames. Horloges, klokken, borstelwerk en allerlei zaken voor de apotheek worden in grooten voorraad al meer en meer ingevoerd. En bij dat alles kan men nog een groot aantal zaken voegen, welke getuigen van den vindingrijken geest der Yankees, die voor niets terug schrikken.

Men heeft nu zelfs een machine uitgevonden om tapijten te reinigen, waarmee men veel succes heeft, benevens nog tal van andere zaken, welke de werkgevers al meer en meer onafhankelijk maken van de werklieden, noodzakelijke dingen voor landen waar de werklieden zeldzame vogels worden en goede dienstboden witte raven. Zooals men weet valt dit verschijnsel vooral in Amerika waar te nemen en het prikkelt in hooge mate de activiteit der uitvinders.

De Fransche consul te Londen maakt gewag van gevallen, waarin de Engelsche industrie geheel overwonnen en verdrongen is geworden door de Amerikaansche concurrenten; om er slechts een te noemen: die der lucifersfabricatie, en hij herinnert er aan, dat een Engelsche stoomvaartmaatschappij, de "Leyland Line", die vijf en zestig stoombooten had, geheel door aankoop in handen is gekomen van den heer Morgan, den voorzitter van de Amerikaansche staaltrust.

Hij wijst er op, dat de Yankees, om zoo te zeggen hun oud moederland koloniseerende, zelfs zoo ver gaan, in Engeland fabrieken op te richten, en dat diezelfde Yankees gedurende eenigen tijd groote sommen in Engelsche fondsen steken, waardoor zij de schuldeischers worden van een land, welks kapitalen zij zoo langen tijd noodig hadden en waarvan zij tot heden toe de schuldenaars waren.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

De nieuwe oorlogsbodems *Koningin Regentes* en *Suriname* zijn eindelijk binnengeloopen; eerstgenoemde Maandagmiddag, de tweede een dag later. Dienzelfden Dinsdag zijn *H. M. Utrecht* en *Koningin-Regentes* naar La Guaira gestoomd.

Marine.

De *Koningin-Regentes* geheel uit staal gebouwd is een pantserschip in 1900 van stapel geloopen, 97 Meter lang bij 15 M. breed, heeft een diepgang van 5,7 M. en verplaatst 4950 ton water. De machine werkt met 6000 P. K. en geeft aan het schip een snelheid van 16 mijl, er kan kolenvoorraad worden ingenomen voor 60 dagen.

Het pantser der wanden is 150 mM. dik, dat van den toren en commandobrug 250 mM., van het dek 50 mM. De bodem is bewapend met 22 kanonnen; 20 snelvuur en 2 lichtgeschut, en 3 torpedowerpers, 1 boven en 2 onder water.

De *Suriname* uit hout en ijzer vervaardigd is een schroefschoener, meet 54 M in de lengte en 9 M. in de breedte, heeft een diepgang van 3,5 M., verplaatst 884 ton water, werkt met 440 P. K. en is bewapend met 6 snelvuurkanonnen en 1 stuk lichtgeschut, en 2 kanonnenrevolvers. Hij vaart met een snelheid van 9 Mijlen en kan met een kolenvoorraad van 130 M³ een reis maken van 32 dagen.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS heeft verleden week een rondschrijven gezonden aan alle Z. Eerw. H. H. Pastoors, waarin werd aangekondigd, dat ook in deze missie het jubelfeest van ZH. den Paus op waardige wijze zal worden gevierd. Behalve eenige bijzondere gebeden, gedurende het geheele jaar te bidden, zal op het aanstaande Pinksterfeest in alle kerken en openbare kapellen, van het einde der eerste H. Mis tot 's avonds aan het Lof, het H. Sacrament ter aanbidding worden uitgesteld. Deze plechtige biddag zal met het *Te Deum* worden gesloten. Ook zal op dienzelfden dag gelegenheid worden gegeven om, iets, hoe weinig ook, bij te dragen voor het feestgeschenk aan den H. Vader. Dit geschenk zal een wereldhulde zijn, bijeengebracht door alle geloovigen van de geheele wereld, en in hun aller naam Z. H. aangeboden; het bestaat in een massief gouden tiaar. Mocht er meer geld bijeengebracht worden dan hiertoe noodig is, dan zal dit den H. Vader worden aangeboden om Z. H. te helpen bij de groote uitgaven, welke het bestuur der Kerk vereischt.

* *
*

De parochianen van Sta. Maria waren Zondag ll. aangenaam verrast, toen zij in hun kerk een prachtig, nieuw beeld zagen van het H. Hart. Vurig zullen zij hun dankgebeden hebben gestort voor zulk een milden gever, wiens naam niet bekend mocht worden.

Sigaretten.

De HEG. Heer Gouverneur heeft een commissie benoemd, bestaande uit de heeren C. STATIUS MULLER, E. D. E. VAN DEN BOSSCHE, CH. A. JONES, MOSES S. L. MADURO en H. JESURUN, met de opdracht te onderzoeken of *bescherming* van het inlandsch fabrikaat der sigaretten en *belasting* van het buitenlandsch fabrikaat doelmatig zou wezen.

De heeren zullen wel weten wat hun te doen staat, en wij behoeven HEd. niet voor te lichten, maar wij meenen toch wel de opmerking te mogen maken, dat men niet slechts de belangen van schatkist en handel, maar ook van de arme bevolking moet behartigen. Op een eiland, waar zoo weinig industrie is als op Curaçao, waar zoo weinig te verdienen valt voor de *massa*, moet men, zoo het kan, iedere gelegenheid aangrijpen en moeite doen, om ook *het volk* te helpen. De handel is kwijnend, maar het volk lijdt gebrek, dit verdient dus nog eerder hulp en steun.

Een paar jaren geleden heeft dit volk met sigarettenmaken veel verdiend, even als met stroovlechten.

De commissie, in wier besluiten wij het volste vertrouwen stellen, zal na de particuliere belangen onderling vergeleken te hebben, wel de algemeene behartigen tot nut van onze kolonie.

Waarom?

In de baai van Trinidad liggen een groot aantal oorlogschepen. De Engelsche *Indefatigable*, de Amerikaansche slagschepen. *Kearsage*, *Alabama*, *Massachusetts*, en *Indiana*, als mede de *Hartford*, opleidingschip.

Italië zond ook een oorlogsbodem. Maar waarom dit alles? Te midden van die velen ligt „*El Libertador*" en op eerbiedigen afstand gebonden door het bevel van den Engelschen kaptein, de twee Venezolanen *Zumbador* en *Miranda*. De *Bolivar* wordt ook nog verwacht.

Een verzoek.

In naam der armen werd ons gevraagd een beleefd verzoek te richten aan den President der Spaar- en Beleenbank om voortaan voor hen die niet lezen kunnen, den verkoop der panden ook bekend te maken bij bekkenslag.

---

plechtig gedoopt en met witte gewaden omhangen; vervolgens keerde men weder naar de kerk terug, de litanie van alle heiligen werd aangeheven en de plechtige Mis van Paasch-Zaterdag nam haar begin.

Toen na geëindigde godsdienstoefening de Paus in zijne vertrekken was teruggekeerd, gaf Zijne Heiligheid onmiddellijk het bevel, den monnik tot hem te brengen. „Ik wil den hemelschen zanger op eene wijze eeren," sprak hij, „gelijk het aan de verdienstelijke mannen onzer heilige Kerk toekomt."

De bedienden kwamen echter terug met het bericht: „De monnik ligt op sterven."

„Geleidt mij tot hem!" gebood de Paus terstond. Weinige oogenblikken daarna bevond hij zich aan de legerstede van den stervende. Een blik van de innigste liefde en vereering blonk uit diens oogen, welke op den heiligen Vader gericht waren. De priester trad binnen om den stervende de laatste H.H. Sacramenten toe te dienen. Maar de Paus nam zelf de heilige vaten, keerde zich tot den monnik en zalfde persoonlijk diens hoofd, handen en voeten, terwijl tranen zijn eerbiedwaardig gelaat bevochtigden; vervolgens reikte hij hem de heilige Teerspijze en begon de gebeden der stervenden hem voor te bidden.

De stervende verhief herhaaldelijk zijne armen smeekend ten hemel en bad, met de oogen naar boven gericht en de diepste vermorzeling uitdrukkend: „Barmhartigheid, mijn God, barmhartigheid!"

„Troost u, mijn zoon, schep moed, heb vertrouwen!" sprak de Paus tot hem; „alhoewel gij niet vrij gebleven zijt van menschelijke onvolmaaktheden en gebreken, desniettemin is God oneindig goedertieren en bovendien hebt gij aan Zijne H. Kerk een grooten dienst bewezen, zij zal uwe voorspraak zijn en uwen naam steeds zegenen."

„Mijnen naam?" vroeg de monnik, terwijl hij zijn hoofd oprichtte en den Paus met doordringenden blik aanschouwde, „mijnen naam? O, ik smeek u, heiligste Vader, bij de eeuwige rust mijner ziel, breng mijn naam niet in verband met den Paaschzang."

„Waarom niet, mijn zoon?" vroeg de Paus verwonderd.

„Den Paaschzang heb niet — ik — gemaakt," fluisterde de stervende en zonk achterover.

„Van wien is hij dan?" vroeg de heilige Vader opgewonden.

Een donkere blos van ootmoedige schaamte kleurde het bleeke gelaat. Hij wilde het geheim met zich in 't graf nemen, dat hij een hemelsch visioen waardig gekeurd was. „Ik heb die hymne niet enkel afgeluisterd, maar haar ook nog verminkt!" antwoordde hij ontwijkend.

„Wie is de werkelijke uitvinder van de melodie, en waar is hij?" herhaalde de Paus met klimmende opgewondenheid.

„Die haar gezongen heeft, hem kan geen sterveling daarin evenaren!" fluisterde de monnik zalig, met verheerlijkt gelaat.

Toen begon de Paus te bevroeden, dat hier sprake was van eene bovennatuurlijke gebeurtenis. Met hoogen ernst en al zijne waardigheid zeide hij plechtig: „In den naam van God en Onze heilige Kerk gebieden Wij u bij uwe gelofte van gehoorzaamheid Ons in waarheid te zeggen, van waar uw Paaschzang afkomstig is."

Alsdan richtte de stervende zich nogmaals op. „De heilige Joannes, die aan de borst des Heeren liggend, Diens H. Hart hoorde kloppen — hij heeft hem gezongen — voor den troon van God, ten aanhoore van geheel den hemel — ik mocht er naar luisteren — en moest hem aan de Kerk overbrengen — maar ik heb zijn gezang slechts onvoldoende — gebrekkig weergegeven — het verminkt en misvormd. — Wees mij genadig, o God! — ware ik deugdzamer geweest, — hadde ik mijn vleesch meer gekastijd en gekruisigd, — dan zoude ik ulieden nauwkeuriger hebben overgeleverd; — mijne zonden — o Heer — vergeet — en gedenk niet de fouten mijns levens — o beminnelijke Heiland — ik ben te onwaardig geweest — bid voor mij, heilige Joannes — en getuig — dat ik de waarheid......"

Het laatste woord verstikte in zijnen mond. Zijne oogen openden zich wijd, als om de volheid van een bovenaardsch licht op te vangen, en staarden onafgebroken naar boven, alsof zij daar eene slechts voor hem zichtbare gedaante aanschouwden; zijne trekken, als van een zwaren last bevrijd, verhelderden zich, werden verheerlijkt; zijne hand wilde zich opheffen, zijn mond nog iets zeggen, maar zijn hoofd viel achterover en de monnik lag daar ontzield.

De Paus was gedurende dit laatste oogenblik op de knieën gezonken; ook zijn aangezicht was verheerlijkt, alsof hij, met den stervende, een hemelsch tafereel had aanschouwd.

Aanslag.

Men schrijft ons van Aruba:

Zaterdagavond, nu 14 dagen geleden, werd omstreeks 7 uur een zekere S. M. geheel bebloed hier op de Playa gebracht. Hij deed bij de politie aangifte, dat iemand van de Noordkant, een kerel van ± 24 jaren, een aanslag op zijn leven had gedaan en hem zeker zou hebben vermoord zoo D. zijn vriend, hem hierin niet hadde verhinderd. Reeds nu bloedde hij uit 14 wonden. De dokter, die spoedig aanwezig was, verbond de verschillende wonden en verklaarde, dat, gelukkig, niet eene levensgevaarlijk was, maar de gewonde was erg verzwakt door bloedverlies.

Reeds twee weken vroeger had S. M. de Politie gewaarschuwd, dat ernstige bedreigingen hem voor zijn leven deden vreezen, en deze aangifte moet de woede hebben opgewekt van den aanrander. Een uur na den aanslag zat hij reeds achter slot.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 29 Maart 1902, No. 229, is, met ingang van 1°. Mei a. s.:

1°. de heer J. R. L. COLLETTE, 1ste Luitenant der Artillerie, eervol ontheven van de hem opgedragen functiën van Auditeur-Militair.

2°. de Heer J. J. VAN DEN BERGE benoemd tot waarn. Auditeur-Militair bij het garnizoen alhier.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 1 April 1902, No. 233, is aan den Heer A. H. VAN BUREN SCHELE, onderwijzer 2de klasse bij het openbaar onderwijs alhier, tot herstel van gezondheid, met ingang van den dag van zijn vertrek uit de kolonie, één jaar verlof naar Nederland verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Agustin Andrade, Lorenzo Bor p. a. Michel Bor, Francisco Bernabela, O. Capriles, M. H. Curiel, Cora Crria De Vaulde, Directiva del Sociedad Sn. Bernardo, R. C. Donk a|b S.S. "Prins Willem I", R. de Lima & Co., Constantin Dams, A. Daal, G. Gomez Casseres, Abriyel Goeat, D. Gramcko (S.S. "Castilla"), Maria Henriquez, John Koger, Johanus Kroon, Julia Malis, Antonio Parra c|o Mr. De Poler (S.S. "Libertador"), H. N. Pietersz Hz., Anna Rosberg, Isaac I. Santcross, J. I. Thomson, Sra. de Thonitoc para entregar á la Sra. Isenia Xanvay, W. Van Mutem, J. Verstelle, Matilda Wenklaar para entregar á Isabel na kás di sjie Nono, John Walski c|o Aruba Phosphate Company, Pedro B. Walter.

Aangeteekende stukken: Jose Fajardo, Henriquez & Co., Proprietor Hotel De Leon.

Ingezonden Mededeelingen.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana, ilustradas con magníficos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

Buitenland.

Rome.—Omtrent de ontvangst van het Nederlandsch gezantschap door den Paus melden de Romeinsche bladen, dat de Paus zich na het aanvaarden der gelukwenschen van H. M. de Koningin van zijn zetel verhief en in korte woorden aan graaf Dumonceau verzocht om H. M. zijn dank over te brengen voor de hartelijke zegenwenschen. Na afloop der audiëntie werden graaf Dumonceau en baron Van Voorst tot Voorst in buitengewoon gehoor ontvangen door den kardinaal-staatssecretaris Rampolla.

Frankrijk.—Den 2n. Maart had in de zaal van de Arbeidsbeurs te Parijs een meeting van werkloozen plaats. Onder het talrijke publiek waren veel anarchisten. Er werden uiterst heftige redevoeringen gehouden. De deelnemers begonnen te schreeuwen: Genoeg! De straat op! Het publiek ontruimde de zaal, terwijl de officier de la paix, die met de handhaving der orde was belast, versterkingen van politie liet komen. De agenten trachtten de betoogers te houden binnen het terrein van de Arbeidsbeurs, maar werden met stokken aangevallen. Er ontstond een geweldige vechtpartij; ten slotte wist de politie de groepen te verspreiden. Vijftien politieagenten zijn gewond; 20 personen zijn gearresteerd en in verzekerde bewaring gehouden.

Engeland. — De „Matin", die bij een vorige gelegenheid goed ingelicht bleek en het eerste den juisten inhoud van de Nederlansche nota aan zijn lezers mededeelde, verzekert onder voorbehoud, dat bij de Engelsche regeering inleidende stappen waren ondernomen tot vredesonderhandelingen, welke niet meer uit Den Haag afkomstig waren, doch van de strijdenden zelven. Een en ander zou reeds besproken zijn in een officieuse bijeenkomst van eenige leden van den ministerraad.

Het oogenblik is misschien niet ongunstig. Klerksdorp en het boerenongeluk hebben aan beide partijen geleerd, dat de toestand voor geen van beiden rooskleurig is. Er komt bij, dat de gedelegeerden der Boeren in Amerika geen succes hebben gehad, maar van den anderen kant ook komt een Engelsch blad tot de conclusie, dat het niet inziet waarom de oorlog ditmaal niet even lustig als voorheen voort zou gaan in het volgende jaar. Zelfs over twee jaar kunnen onze troepen nog in het noorden van Transvaal bezig zijn.

Bij de beraadslagingen over de legerbegrooting in het Lagerhuis, verklaarde de minister van Oorlog, St. John Brodrick, dat de berichten uit Zuid-Afrika doen zien, dat de Britsche strijdmacht in Zuid-Afrika aanmerkelijk verminderd zal kunnen worden lang voordat de negen maanden om zijn, gedurende welke het leger in Zuid-Afrika op dezelfde sterkte zal kunnen worden gehouden, zonder de voorliggende begrooting te overschrijden. Naar alle waarschijnlijkheid zal het garnizoen van Zuid-Afrika, zoodra de tegenwoordige crisis voorbij is, tot 15,000 man Britsche troepen teruggebracht kunnen worden; bovendien zullen daar plaatselijke politietroepen zijn.

— De Engelschen en de Conventie van Genève.—Men zal zich herinneren, dat vóór eenige maanden president Steyn heeft geprotesteerd tegen het gedrag van eenige Engelsche officieren, die, in strijd met de Conventie van Genève hun kanonnen en hun manschappen tegen de Boerenkogels hadden beschermd door voor de kanonnen leden van de ambulances te plaatsen met de vlag van het Roode Kruis. De Engelsche autoriteiten hebben dit eenvoudig ontkend, en de Londensche pers juichte deze ontkenning der waarheid naar haar gewoonte toe.

Thans is een boek uitgekomen van een beslist anti-Boerengezind bekend Engelsch schrijver: „Indrukken van een dokter in khaki", waarin te lezen staat:

„Het is verwonderlijk, dat de Conventie van Genève zoo slecht door de Engelsche officieren wordt begrepen. Lord Kitchener zelf, die toch de laatste moest zijn om aldus te handelen, laat zijn waggon aan een ambulancetrein aanhaken; en ik herinner mij, dat het is voorgekomen, dat een onzer generaals zijn tenten liet opslaan achter een afdeeling brancarddragers, daarop zijn kanonnen in stelling bracht en zijn flanken door de troepen dekte. Ik zou mij er dan ook niet over verwonderen, indien de Boeren er toe overgingen op het Roode Kruis te schieten."

Ziehier alweer een openlijke bekentenis van Engelschen kant zelf.

— Groot schandaal.— De aankoop van paarden voor het Engelsche leger in Zuid-Afrika heeft aanleiding gegeven tot een groot schandaal, dat de rotheid aantoont van vele Engelsche toestanden. De regeering had den koopers per paard 35 pond sterling toegestaan, maar dezen droegen hun recht over op anderen, die het voor 33 pond deden. De twee pond staken de door de regeering belaste personen in hun zak. De tweede klaskoopers droegen hun recht alweer voor minder over aan derde klasse enz. enz., totdat de prijs per paard eindelijk was gekomen van 15—16 pond. Voor deze som kocht een vreemdeling paarden aan van allerlei kwaliteit. Meer dan de helft der op de begrooting uitgetrokken bedragen kwam terecht in de zakken der bedriegers. Het totaal bedrag schat men op plm. 100 millioen! Een ernstig onderzoek wordt ingesteld.

— Laffan seint uit Johannesburg, dat de blokhuizen en forten op eenigen afstand van den spoorweg veel vergen van het transport. Het militaire transport gebruikt reeds in ronde getallen 1100 ossewagens elk met 16 ossen, tezamen 17.600 ossen; 1000 muilwagens ieder met 10 muilen; als voerlieden zijn 4200 inboorlingen in dienst. Dan is er nog een stoomtransportdienst van Bloemfontein naar het O. en W. en van Kroonstad naar het O.

— 3 Febr. 1902 is te Londen een opgave verschenen van de troepen en paarden, die van 1 Januari 1900 tot 31 December 1901, dus in twee jaren tijds, naar Zuid-Afrika zijn scheep gegaan. Het aantal officieren is 10,426, minderen 217,273, paarden 242,311.

—Lord Stanley zei in het Lagerhuis, dat er op het oogenblik 18 generaals in Zuid-Afrika zijn; bovendien 11 met den tijdelijken rang van generaal-majoor en 12 met den tijdelijken rang van brigade-generaal; nog 41 generaals dus. Sir H. Vincent vroeg, of het niet wat minder kon; het was zoo duur, al die generaals.

Spanje. — Te Barcelona is de toestand thans dan toch werkelijk verbeterd. De trams rijden weer en de drukkerijen hebben den arbeid hervat. Het arbeidersgeschil zou zijn opgelost door het bewilligen van de metaalbewerkerspatroons in een 9½ urigen werkdag. In 't geheel zijn bij de onlusten 56 dooden gevallen en een niet onaanzienlijk getal gewonden.

Nieuwe onlusten zijn nu weer uitgebroken te Turijn in Italië, waar de regeering alle beambten en werklieden onder de wapenen heeft geroepen, om op deze wijze het spoorwegverkeer te verzekeren.

Onafhankelijk van dit besluit is ook de lichting 1878 onder de wapens geroepen. Er is een strenge censuur op telegrammen ingesteld en particuliere telephonische gesprekken zijn verboden.

Er hebben dezer dagen allerlei geruchten geloopen, dat de jeugdige koning van Spanje den 17 en Mei a. s., den dag, waarop hij 16 jaar wordt en dus volgens de grondwet zelf de teugels des bewinds in handen neemt, nog een aantal jaren — men sprak zelfs van vijf — onder regentschap van zijn moeder zou blijven, een soort van raad van toezicht zou krijgen, enz.

Er is geen grond die geruchten te gelooven. Reeds worden alle schikkingen voor de plechtige kroning des konings op 17 Mei aanstaande getroffen en is reeds opgave ontvangen van de vertegenwoordigers van een aantal Europeesche en Aziatische hoven, die dien dag te Madrid zullen zijn. Voor Engeland zal de hertog van Connaught komen; voor Duitschland prins Albert van Pruisen; voor Italië de hertog van Genua; Oostenrijk zal vertegenwoordigd zijn door aartshertog Karel; België door prins Albert. Uit Japan komt prins Komatsu; uit Perzië prins Pizahalm; uit Siam de kroonprins.

Buitengewone gezantschappen worden verwacht uit Frankrijk, Zweden, Noorwegen, Denemarken, Mexico, Argentinië en Uruguay. Van ons land vinden wij niets vermeld.

Amerika. — Prins Heinrich heeft Amerika verlaten niet tot zijn spijt,

gelooven we. 1 Maart heeft hij zich ingescheept op de „Deutschland". Ook het keizerlijke jacht de „Hohenzollern" is vertrokken. De prins had Rooseveldt's dochter miss Alice, uitgenoodigd aan het Duitsche hof te komen logeeren. Maar papa Roosevelt vond dat allesbehalve goed voor het 19-jarige meisje, dat, zoo zeide hij overigens ook niet zou weten, hoe zich te gedragen in hofkringen. Hij weigerde beslist aan Alice toestemming te geven en heeft daardoor blijk gegeven een goed vader te zijn. Miss Alice zal er echter misschien wel een traantje om gelaten hebben.

Een aardig avontuur van den prins wordt nog uit Albany gemeld, waar men den Duitschen gast het zwaard vertoonde, dat Frederik de Groote aan Washington ten geschenke aanbood. De prins nam het zwaard ter hand en trok het uit de scheede. Doch nauw had hij zulks gedaan of alle omstanders verbleekten en staarden ontzet! Wat was toch het geval? In Washington's testament staat uitdrukkelijk aangegeven, dat dit zwaard nooit getrokken mag worden, tenzij voor de verdediging des vaderlands. Toen de prins later vernam aan welk gruwel hij zich schuldig had gemaakt, drukte hij natuurlijk zijn leedwezen uit, maar zei er bij: „Waarom hielden ze me dan ook niet tegen?"

Transvaal. — Na het beknopt overzicht van het gevecht bij Klerksdorp volge hier een meer uitgebreide beschrijving.

Het convooi was Maandagavond gekampeerd binnen Ystersprnit, of tusschen deze en Jagdspruit. Beide stroompjes loopen evenwijdig uit het noordwesten in de Vaalrivier. De weg van Wolmoransstad naar Klerksdorp loopt dwars over de spruiten. Ystersprnit kan gemakkelijk worden overgetrokken, maar Jagdspruit is slechts doorwaadbaar bij de drift, daar de oevers zeer moeilijk zijn.

Op ongeveer 600 ellen of minder, links van den weg als men naar Klerksdorp gaat, is een kreupelbosch dat aan vijfhonderd ruiters gemakkelijk dekking kan verschaffen. Van dit punt werd de eerste aanval ondernomen.

Dinsdagmorgen ongeveer half vier spande het convooi in en toen, terwijl het nog duister was, trokken de kanonnen in de voorhoede op, begeleid door de Yeomanry. Een deel van de Northumberland fusiliers met detachementen van andere bataljons vormden de flankdekking, en de rest van de „Fighting Fith" (het vijfde bataljon Yeomanry) maakte de achterhoede uit.

Om vijf uur, toen het hoofd van het convooi voorbij het kreupelbosch trok, klonk een salvo uit het hout en de kogels floten door de linies. Op dat oogenblik begon de dag juist aan te breken.

Nadat de eerste verrassing voorbij was, werden de kanonnen dadelijk op het kreupelhout gericht en doorwoelden dit met kartetsvuur. De pompon en de twee Maxim's namen dra aan dit vuur deel. De fuseliers op deze flank en eenige Yeomen wierpen zich plat neder en beantwoordden het vuur der Boeren met geregelde en goedgerichte salvo's.

Majoor Enderley, die het bevel voerde over de fuseliers, leidde zijn mannen steeds nader naar het kreupelhout onder afdoende bedekking der kanonnen. Sergeant-majoor MacDonald, die zich in den tegenaanval bijzonder onderscheidde, werd ongelukkig doodgeschoten.

De Boeren, die in het kreupelhout waren verborgen, konden niet langer weerstand bieden aan het kartetsvuur en de dichte salvo's der infanterie. Na een half uur vurens verslapte de aanval, en trokken zij klaarblijkelijk terug in het dichte hout.

Klaarblijkelijk was het gevecht hier geëindigd. Kolonel Anderson, die de operaties had geleid staande naast de kanonnen, zond majoor Enderley naar de achterhoede om daar het bevel op zich te nemen. Het gevecht was op dit oogenblik gestaakt, het vuren was bijna onmiddellijk opgehouden.

Maar nauwelijks waren de wagens in beweging, of de Boeren, die het kreupelhout hadden verlaten, galoppeerden terug naar de linkerflank (dezelfde zijde dus) en deden een tweeden aanval met buitengewone stoutmoedigheid en bewonderenswaardigen moed. Enkele vijanden reden tot honderd ellen van onze linies, vurende uit het zadel.

Daardoor werd verwarring gesticht in de colonne. De muilen, verschrikt door het oorverdoovend geraas zoo dicht bij hen, en door de kogels die van tijd tot tijd een dier troffen, werden onrustig. Een paar bespanningen sloegen op hol en trokken de wagens holdebolder in de Jagdspruit, waar ze omver geworpen en verbrijzeld werden. Slechts met de grootste moeite konden de overige bespanningen in de hand worden gehouden, terwijl het escorte door zijn aanhoudend vuur ook dezen aanval met succes afsloeg.

Wederom kwam er een stilstand in het gevecht en opnieuw werd bevel gegeven voorwaarts te gaan. Toen de bespanningen langs den weg stapten, scheen het werkelijk of verder alles goed zou gaan. Maar de Boeren waren niet verslagen; zij benutten de pauze slechts om een derden, zelfs meer beslisten aanval voor te bereiden.

Met volkomen geringschatting van de gevolgen, reden zij naar en langs de flanken en vertoonden zich ook voor het eerst in de achterhoede onder bedekking van Ystersprnit. Door voorbeeldelooze roekeloosheid en door het gewicht van hun overmacht trachten zij de verdediging der onzen neer te rijden en te overweldigen.

Zoodra bemerkt werd dat deze besliste aanval tot het eind zou worden doorgezet, werd bevel gegeven de wagens over den weg te trekken en op rijen van vijf op te stellen. Te gelijkertijd namen de kanonnen stelling op een weinig hoogeren grond, links van het front, en begonnen zij te vuren op de Boeren, die de linkerflank en de achterhoede chargeerden.

Doch niets kon den vijand tegenhouden, die met onweerstaanbare kracht en ongewoon élan voortrukte. Het werd er niet beter op toen de muilen onder hevig vuur werden genomen en verlaten als vele bespanningen waren door de Kafferdrijvers, die onmiddellijk nadat het vuur hervat werd, waren gedeserteerd, in ernst op hol sloegen. Enkele renden langs den weg en kwamen om in Jagdspruit; andere maakten rechtsomkeer en sleurden de wagens langs onze flank, waardoor een aantal verdedigers tijdelijk buiten gevecht werden gesteld en overal heillooze verwarring werd gesticht.

Meer dan twee uren lang hield het escorte zich de tweevoudige overmacht van het lijf, toen werd het verspreid en kon het niet langer weerstand bieden.

Een paar minuten lang werd er verward gevochten en toen was 't uit. De Boeren galoppeerden langs de linies, uit het zadel vurende op elken man die een greintje neiging vertoonde om tegenstand te bieden, totdat zij de kanonnen bereikten, die thans onbeschermd waren, behalve door de ongewapende artilleristen en in hun handen vielen.

In de achterhoede hadden Northumland Fuseliers, die afgesneden werden, zich nog in staat gezien zich over eenigen afstand door den vijand heen te slaan. Hun munitie was reeds lang verbruikt, maar, wat nood, zij zetten de bajonets op en chargeerden. Hun moed vermocht echter niets tegen hun goed gewapende en flink bereden vijanden; zij werden overweldigd.

Om zeven uur was de tegenstand gebroken. Het veld was met dooden en gewonden bezaaid; de gebroken wagens, de verschrikte paarden en muildieren voltooiden een tooneel van onbeschrijfelijke verwarring.

Eerst toen generaal De la Rey zelf aankwam, werd de orde een weinig hersteld. Velen van zijn mannen hielden zich onledig met het uitkleeden der gewonden, maar hij maakte daaraan een eind door een ruim gebruik te maken van den sjambok. Hij kon echter niet overal zijn en zoodra had hij zich niet omgekeerd, of achter zijn rug werd het berooven van dooden gewonden en gevangenen hervat.

Het was ongelukkig dat geen enkele van de colonnes in de ommiddelijke nabijheid, aan het convooi hulp kon verleenen, en dat ook uit Klerksdorp niet voldoende hulp kon worden gezonden. Zoodra het kanon-en geweervuur werd gehoord in de stad, verzamelde kolonel Murray 200 bereden manschappen, onder wie 80 National Scouts, onder generaal Andries Cronjé. Zij kwamen aan de Klerkdorpsche zijde van Jagdspruit aan, juist toen het vuren ophield, maar toen waren de Boeren meester van het slagveld.

Kapitein Percival kwam met enkelen van zijn mannen aan de drift, toen alles voorbij was. Zoodra de Boeren het kleine troepje ontwaarden, kwamen zij in zulk een overweldigend aantal aanrennen, dat slechts de keus overbleef om terug te trekken naar een kopje buiten de stad.

Advertentien.